

Till Naturvårdsverket
Per mail till registrator@naturvardsverket.se
Ert referensnummer Dnr NV-06513-11

4.10.2011

Skärgårdarnas Riksförbund, SRF, organiserar den fastboende befolkningen runt hela kusten från Luleå i norr till Koster i väster samt på öarna i de stora insjöarna. SRF arbetar med förutsättningarna för boende, arbete och service året runt i landets skärgårdar.

Remiss över rapporten Samverkansplaner för värdefulla kust- och havsområden

Det nationella projektet "Samverkansplaner för värdefulla kust- och havsområden" har pågått under åren 2008-2011 och omfattat fem regionala ganska olikartade områden. Målet med projektet har varit att utveckla samverkansplaner där myndigheter, ortsbor, fastighetsägare och intresseorganisationer samlas kring gemensamma målsättningar. I ett senare skede ska dessa olika samverkansformer kunna utvecklas vidare lokalt eller regionalt i konkreta åtgärder. I detta första arbete har det mest handlat om att visa att de olika intressena kan förenas. Gemensamt för alla har nämligen varit att värna om den värdefulla natur- och kulturmiljön i de utsedda områdena. Kravet har varit att både kunna skydda och bruka skärgårdarna.

Skärgårdarnas Riksförbund anser att det är bra att myndigheterna prövar nya former för samverkan kring angelägna målsättningar och kommande åtgärder. Utvecklingen har tydligt visat att detta är den bästa vägen att nå resultat och engagemang istället för att skapa motsättningar och hårda gränsdragningar. I flera av de nu aktuella pilotområdena bor människor och det pågår yrkesmässig verksamhet utöver ett omfattande friluftsliv.

Vi anser att urvalet av områden har varit alltför spretigt för att kunna ge någon större vägledning för slutsatser och fortsatt arbete. Områdena utgör allt från det tydligt avgränsade och närmast obebodda Stora Nassa – Svenska Högarna till större delen av Blekinge skärgård genom dess biosfärområde. Ville man fokusera på planeringsprocesser och utveckling av samverkan och framtida lokal förvaltning skulle man ha valt några mer likartade områden vad gäller ägar- och brukarstruktur. Nu blir rapporten närmast ett nedslag med fem olika berättelser hur det gått till.

I flera av områdena har man diskuterat hur arbetet skall utvecklas vidare. De framtagna planerna skall då kunna bilda underlag för kommande åtaganden. Här varierar förslagen ännu mer mellan de olika områdena. En gemensam tydlig svårighet i områdena är fortfarande att myndigheternas angelägenhet ofta uppfattas som en iver att införa skydd och införa restriktioner av olika slag snarare än att utveckla ett engagemang kring lokal förvaltning. Här finns områden med stor skepsis inför myndigheternas förslag med tanke på tidigare agerande i reservatsbildningar. Men det finns också områden med närmast övergripande samhällsplanering på regional nivå som berör väldigt många olika intressen. Ett gemensamt intryck är tyvärr att den kommunala nivån inte har visat något större intresse för projektet. Det har nog uppfattats mer som en statlig angelägenhet.

Skärgårdarnas Riksförbund anser att ett ökat förtroende för engagemang kring lokal förvaltning av natur- och kulturvärdena i landets skärgårdar är mycket viktigt för framtiden. Ett entreprenörskap kring dessa frågor kan utvecklas. Då är det också viktigt att i förvaltningen se möjligheter för ny näringsverksamhet och service. Skärgårdarna får inte konserveras och läggas på burk för framtida beskådande. Den ekosystemansats som fanns i projektet ser vi som en tillgång då den rymmer såväl sociala som ekonomiska aspekter, inte begränsad till enbart biologiska.

Vår uppfattning är att resultatet av det nationella projektet närmast har varit ett stöd för fem mycket olika regionala projekt. Men genom det speciella upplägget fick staten som den ville genom att man kunde anmäla fem värdefulla kust- och havsområden till HELCOM. Länen fick samtidigt pröva på att söka nya former för samverkan och skärgårdsborna fick sitta med vid bordet och påverka respektive plan. I några län kom projektet lägligt och kunde fogas in i en pågående process. I andra höjde man mer på ögonbrynen och undrade vad som nu var på gång.

I den utvärdering av arbetet som gjorts bekräftas det spretiga intrycket av projektet. Nu finns det dock en intressant uppgift för framtiden, att om t.ex. fem år se hur det egentligen blev med arbetet med samverkansplanerna.

Bengt Almkvist
Ordförande

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND
Borgen 126, 472 95 Varekil

info@skargardarnasriksforbund.se

www.skargardarnasriksforbund.se